

Sarajevo, 10.04.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
03.04.2017.- 07.04.2017.

Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	31.3.17	-	7.4.17		31.3.17	-	7.4.17		31.3.17	-	7.4.17		31.3.17	-	7.4.17	
2 godine	-0,74	-	-0,81	↘	1,25	-	1,29	↗	0,13	-	0,11	↘	-0,19	-	-0,21	↘
5 godina	-0,38	-	-0,48	↘	1,92	-	1,92	→	0,56	-	0,54	↘	-0,12	-	-0,14	↘
10 godina	0,33	-	0,23	↘	2,39	-	2,38	↘	1,14	-	1,08	↘	0,07	-	0,06	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	31.3.17	-	7.4.17	
3 mjeseca	-0,816	-	-0,880	↘
6 mjeseci	-0,881	-	-0,855	↗
1 godina	-0,722	-	-0,789	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 07.04.2017. godine (pune linije) i 31.03.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su tijekom proteklog tjedna bilježili pad na svim razinama nakon što je veći broj zvaničnika ECB-a, uključujući predsjednika Draghija, u svojim izjavama ukazao na to da još uvijek ne vide potrebu za promjenom aktualne monetarne politike, te su na taj način ublažili očekivanja tržišta o skorijem povlačenju različitih stimulativnih mjera ove institucije. Izuzetak je guverner Deutsche Bundesbanke g. Weidmann koji je izjavio da je diskusija u vezi s budućim smjernicama monetarne politike „legitimna“. Također, akademski savjetnici Ministarstva gospodarstva Njemačke su upozorili da nulta politika kamatnih stopa ECB-a predstavlja ozbiljne rizike za finansijski sustav, te da „monetarna politika koju ECB sprovodi od 2014. godine nije srazmjerna rizicima“. Pored ECB-a, utjecaj na rast neizvjesnosti tržišta i dalje imaju predstojeći predsjednički izbori u Francuskoj. Pad prinosa je najviše bio izražen kod obveznica srednjeg i dugog roka dospelja. Prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica su smanjeni za po 10 baznih bodova na tjednoj razini, na najniže razine od početka ožujka tekuće godine. Austrija je po manjim prinosima u usporedbi s prethodnim aukcijama emitirala sedmogodišnje (-0,095%) i desetogodišnje (0,398%) obveznice. Njemačka je emitirala petogodišnje obveznice (-0,45%), a

Francuska desetogodišnje obveznice (0,97%), te obveznice s dospijecem od 14 godina (1,31%), dok je Španjolska po rekordno niskom prinosu od -0,126% emitirala trogodišnje obveznice, te po većim prinosima u odnosu na prethodne aukcije desetogodišnje (1,61%) i dvadesetogodišnje (2,666%) obveznice. Španjolska je emitirala šestomjesečne (-0,366%) i jednogodišnje (-0,294%), Belgija tromjesečne (-0,644%) i šestomjesečne (-0,637%), Francuska tromjesečne (-0,561%), šestomjesečne (-0,552%) i jednogodišnje (-0,527%), Nizozemska šestomjesečne (-0,681%), a ESM tromjesečne (-0,624%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti – EZ	VELJAČA	9,5%	9,5%	9,6%
2.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	VELJAČA	-	7,0%	7,0%
3.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	VELJAČA	11,9%	11,5%	11,8%
4.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	OŽUJAK	-40,9	-48,6	-9,4
5.	PMI kompozitni indeks – EZ	OŽUJAK	56,7	56,4	56,0
6.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	VELJAČA	4,2%	4,5%	3,9%
7.	Maloprodaja – EZ (G/G)	VELJAČA	1,0%	1,8%	1,5%
8.	Odnos deficita i GDP-a – Italija	IV tromjesečje	-	2,4%	2,5%
9.	Stopa inflacije – Nizozemska	OŽUJAK	1,3%	0,6%	1,7%
10.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	VELJAČA	3,9%	4,6%	0,0%
11.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	VELJAČA	0,5%	2,5%	-0,5%
12.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	VELJAČA	1,4%	-0,7%	-0,2%
13.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	VELJAČA	3,2%	2,5%	2,6%
14.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G)	VELJAČA	0,9%	-0,5%	-1,1%
15.	Radnointenzivna proizvodnja – Nizozemska (G/G)	VELJAČA	-	5,0%	1,8%
16.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	VELJAČA	17,7	19,9	14,9
17.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	VELJAČA	-4,9	-6,57	-8,06

SAD

Tijekom proteklog tjedna objavljen je veliki broj ekonomskih podataka za SAD, među kojima su najznačajniji bili podaci s domaćeg tržišta rada. Iako je stopa nezaposlenosti smanjena na najnižu razinu od 2007. godine, podaci o promjeni broja zaposlenih po sektorima su bili veoma razočaravajući. Pored toga, značajnu pozornost investitora je privuklo i objavljivanje zapisnika s posljednje sjednice FOMC-a održane u ožujku, na kojoj je donesena odluka o povećanju referentne kamatne stope. Donošenje ove odluke nije bilo jednoglasno, odnosno donesena je u omjeru 9:1. Prema ovom zapisniku, članovi ovog tijela smatraju da će ukupno tri povećanja referentne kamatne stope tijekom ove godine biti adekvatna mjera, ukoliko se nastavi rast američkog gospodarstva u skladu s očekivanjima. Međutim, sudionici na tržišima su bili iznenađeni podrškom većine članova FOMC-a da se već tijekom ove godine započne s procesom smanjenja obujma Fedove bilance stanja, koja trenutno iznosi 4,5 bilijuna USD. Primjenu ove mjere sudionici na financijskom tržištu nisu očekivali u tako skorom roku, a članovi FOMC-a su raspravljali o tome da li će se to vršiti na način da se odjednom prestane s reinvestiranjem svih dospijevajućih obveznica ili da se to radi u fazama. Očekuje se da bi ova odluka mogla imati utjecaj na rast prinosa američkih obveznica, jer će odsustvo Fedove tražnje za njima utjecati na smanjenje njihovih cijena. Nekoliko Fedovih zvaničnika je tijekom proteklog tjedna dalo izjave kojima su signalizirali svoju podršku smanjenju Fedove bilance stanja.

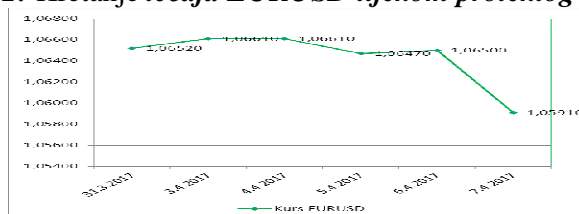
Predsjednik Fed iz Ričmonda g. Lacker napustio je u utorak tu poziciju, nakon što je priznao da je tijekom 2012. godine vodio razgovor s pojedinim analitičarima s Wall Streeta, te da je tijekom tog razgovora odao povjerljive informacije koje se tiču Fedove monetarne politike.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti OŽUJAK	4,7%	4,5%	4,7%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru OŽUJAK	180.000	98.000	219.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru OŽUJAK	170.000	89.000	221.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru OŽUJAK	17.000	11.000	26.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G) OŽUJAK	2,7%	2,7%	2,8%
6.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M) VELJAČA	1,0%	1,0%	1,5%
7.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M) VELJAČA	1,7%	1,8%	1,2%
8.	Trgovinska bilanca (milijardi USD) VELJAČA	-44,6	-43,6	-48,2
9.	Potrošački krediti (milijardi USD) VELJAČA	15,00	8,78	14,76
10.	PMI indeks uslužnog sektora VELJAČA	53,1	52,8	53,8
11.	PMI indeks prerađivačkog sektora VELJAČA	53,5	53,3	54,2
12.	ISM indeks uslužnog sektora VELJAČA	57,0	55,2	57,6
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora VELJAČA	57,2	57,2	57,7
14.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 1. TRAVNJA	250.000	234.000	259.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,0652 na razinu od 1,05910.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Predsjednik Eurogrupe g. Dijsselbloem je izjavio da bi Velika Britanija i ostalih 27 članica EU trebalo da izbjegnu da Velika Britanija potpadne pod WTO pravila na kraju pregovora koji će se voditi povodom Brexita. On je istakao da je važno nastojati umanjiti štetu koja dolazi kao posljedica Brexita i dodao da što više razmišlja o Brexitu postaje sve više zabrinut.

Guverner BoE g. Carney pozvao je Veliku Britaniju i EU na postizanje opsežnog sporazuma koji će obuhvaćati bankarska pravila nakon Brexita, ili rizikuju potencijalne štete po financijske usluge širom Europe. Carney je dodao da banke trebaju biti spremne i na "teški" Brexit, te je naveo 14. srpnja kao rok do kojeg inozemne kompanije koje posluju u Velikoj Britaniji treba da priopće na koji način namjeravaju da djeluju u slučaju naglog Brexita. Carney je dodao da će pojačati napore ka održavanju nekih klirinških transakcija denominiranih u euru u Londonu nakon Brexita.

BoE bi mogla prekinuti proces otkupa korporativnih obveznica, što je jedna od stimulativnih mjera koja je uvedena nakon Brexita, najranije u ovom mjesecu s obzirom na to da se otkup približio cilju od 10 milijardi GBP.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI radnointenzivni sektor OŽUJAK	55,0	54,2	54,5
2.	PMI građevinski sektor OŽUJAK	52,5	52,2	52,5
3.	PMI uslužni sektor OŽUJAK	53,4	55,0	53,3
4.	Halifax cijene kuća (M/M) OŽUJAK	0,2%	0,0%	0,0%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) VELJAČA	3,7%	2,8%	3,3%
6.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G) VELJAČA	3,9%	3,3%	2,6%
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd GBP) VELJAČA	-10,900	-12,461	-11,971
8.	NIESR procjena GDP-a OŽUJAK	0,6%	0,5%	0,5%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,84852 na razinu od 0,85553, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,2550 na razinu od 1,2371.

JAPAN

Savjetnik premijera Abea g. Nakahara je izjavio da bi BoJ trebalo da prekine sa sadašnjom politikom u momentu kada guverneru BoJ Kurodi istekne mandat, a što će se desiti u proljeće 2018. godine. Prema njegovom mišljenju, guverner koji će naslijediti Kurodu bi trebalo da uspostavi novu fazu kvantitativnih olakšica kojom će u manjoj mjeri da kontrolira prinose, kao i da program otkupa obveznica smanji barem za polovicu.

Guverner BoJ Kuroda je odbio da komentira i iznese stav o tome koja je razina tečaja domaće valute odgovarajuća, te je istakao da odluke o valutnoj politici donosi Ministarstvo financija Japana.

Savjetnik premijera Abea g. Hamada je u nastojanju da preduhitri kritike upućene valutnoj politici, izjavio da bi Japan trebalo da potisne bilo kakve sugestije i špekulacije o tome da se vrijednost domaće valute umanjuje s ciljem trgovinskih prednosti. Hamada je za Reuters izjavio da bi Tokio trebalo da naglasi da Japan ima drugačiju valutnu politiku od Kine, kao odgovor na kritike koje je predsjednik SAD-a Trump uputio trgovinskim politikama Japana, Kine i drugih glavnih ekonomija. Također, Hamada je istakao da SAD nastoji da pomjeri pozornost sa zemalja koje „manipuliraju“ svojim valutama ka valutama koje su „asimetrične“ čak i ukoliko je neravnomjernost nenamjerna. Pored toga, Hamada je dodao da Japan nije intervenirao na valutnom tržištu kroz politiku „Abenomics“, te da je monetarna politika Japana isključivo usmjerena ka ekonomskim ciljevima u zemlji.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

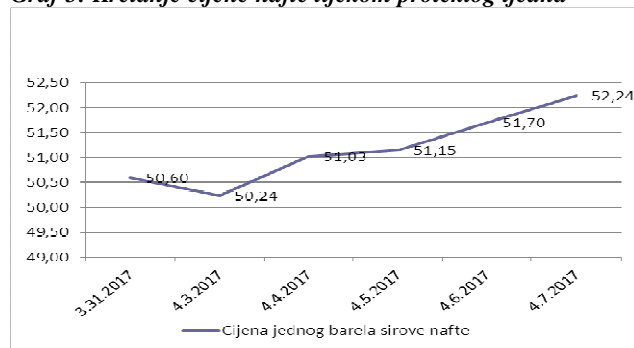
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Povjerenje velikih kompanija radnointen. sektora I tromj.	14	12	10
2.	PMI radnointenzivni sektor F OŽUJAK	-	52,4	52,6
3.	PMI uslužni sektor OŽUJAK	-	52,9	51,3
4.	Monetarna baza (G/G) OŽUJAK	-	20,3%	21,4%
5.	Vodeći indeks P VELJAČA	104,6	104,4	104,9
6.	Koicidirajući indeks P VELJAČA	115,5	115,5	115,1

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 118,67 na razinu od 117,65. JPY je blago aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY smanjen s razine od 111,39 na razinu od 111,09.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 50,60 USD (47,50 EUR). Objavljivanje informacija o povećanju obujma proizvodnje nafte iz škriljca u SAD-u je početkom proteklog tjedna utjecalo na smanjenje cijene ovog energenta. Međutim, tijekom trgovanja u utorak je objavljena informacija da je zabilježeno neočekivano smanjenje obujma proizvodnje nafte na području Sjevernog mora, što se odrazilo na rast cijene nafte. Zatim je tijekom proteklog tjedna objavljena informacija da su američke zalihe nafte povećane u posljednjem tjednu ožujka za 1,57 milijuna barela, na novu rekordno visoku razinu od 535,5 milijuna barela, što je, također, utjecalo na rast cijene nafte. Posebnu jačinu ovoj informaciji daje činjenica da su sudionici na ovom tržištu očekivali smanjenje američkih zaliha nafte za oko 400.000 barela. Ove informacije i posljedične reakcije tržišta povećavaju sumnju u učinkovitost sporazuma koji primjenjuju zemlje članice OPEC-a i druge zemlje proizvođači nafte, a čiji je cilj da se dnevna proizvodnja ovog energenta smanji za oko 1,6 milijuna barela. Krajem proteklog tjedna cijena nafte je zabilježila značajan rast pod utjecajem događaja u Siriji. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 52,24 USD (49,32 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak, cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.249,20 USD (1.172,74 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala je zabilježila rast pod utjecajem objavljivanja podataka o slabijem od očekivanog rasta proizvodnje prerađivačkog sektora u SAD-u. Međutim, sredinom proteklog tjedna objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a, prema kojem je evidentno da se članovi ovog tijela i dalje zalažu za ukupno tri povećanja referentne kamatne stope tijekom ove godine. Međutim, sudionici na tržištu su bili iznenađeni raspravom članova ovog tijela, o tome da bi se već tijekom ove godine moglo početi sa smanjenjem obujma Fedovog bilansa stanja. Sudionici na tržištu nisu očekivali da će FOMC u ovoj godini početi s povlačenjem ove vrste monetarnih stimulansa, a prema ovom zapisniku to će se vršiti na način da se prestane s reinvestiranjem dospijevajućih obveznica, što bi moglo utjecati na rast prinosa američkih obveznica i smanjenje tražnje za zlatom. Međutim, dešavanja u Siriji su krajem proteklog tjedna utjecala na značajno povećanje cijene jedne fine unce zlata pod utjecajem zabrinutosti zbog daljeg jačanja globalnih geopolitičkih tenzija. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.254,53 USD (1.184,52 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

